

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

președinte –Petru Ursache,

judcătorii – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti și Nicolae Gordilă,

cu participarea:

interpretului – Larisa Rusnac,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tudor Cojocarul împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013 în cauza penală în privința lui

Gusenco Elena Dionisie, născută la 01 iunie 1955, originară din s. Bucovăț, r-nul Strășeni, domiciliată în mun. Chișinău, str. Sarmisegetuza 37/4 ap. 36;

Bîrsanu Dumitru Dumitru, născut la 09 martie 1949, originar din s. Teșcureni, r-nul Ungheni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Alecu Russo 55 ap. 267;

Novicov Serghei Alexei, născut la 15 decembrie 1957, originar din or. Hmelnițk, Ucraina, domiciliat în mun. Chișinău, str. Dimo 11/1 ap. 32;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 20.03.2008 - 14.04.2010 (prima instanță)*
- 2. 04.06.2010 – 29.05.2013 (instanța de apel)*
- 3. 08.10.2013 – 25.02.2014 (instanța de recurs ordinar);*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Crijanovschi Sergiu, care a susținut recursul în sensul declarat și a solicitat admiterea acestuia.

Reprezentantul Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ciub Serghei, care a susținut recursul ordinar declarat de către procuror.

Avocații Potlog Victor, Cebotari Pavel și inculpații Gusenco Elena, Bîrsan Dumitru, Novicov Serghei, care s-au pronunțat pentru respingerea recursului ordinar declarat de către procuror.

Asupra recursului în cauză, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2010, **Gusenco Elena, Bîrsanu Dumitru** au fost achitați de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că faptele inculpaților nu întrunesc elementele infracțiunii.

Prin aceeași sentință, **Novicov Serghei** a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, i-a fost înaintată învinuirea lui **Bîrsanu Dumitru**, pentru faptul că el, fiind numit prin ordinul nr. 9 din 01 februarie 2006 în calitate de diriginte de șantier la obiectul Complexul Memorial „Gloria Militară”, cu scopul însușirii mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari, în conformitate cu schema ilegală elaborată de directorul întreprinderii Gusenco Elena, în calitate de autor al infracțiunii, intenționat, știind cu certitudine, a admis ca, ultima, avînd rolul de organizator la comiterea infracțiunii, conform planului de acțiuni, ducînd-o în eroare, să o convingă pe Nohai Svetlana care gestiona activitatea SRL “Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Vlavis”, SRL „Construct-D”, să întocmească și să-i prezinte documente oficiale cu un conținut fals precum că, ea prin intermediul întreprinderilor gestionate i-ar fi livrat SRL „Galeria de Piatră” materiale și prestat servicii de construcție în valoare totală de peste 10 milioane lei, inclusiv la reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate” în valoare de 7 315 626 lei, argumentînd cerința prin faptul că dispune de materiale necesare dar nu are documente de proveniență legală pe dînsule.

Fiind dus în eroare și percepînd argumentele lui Gusenco Elenei ca reale, Nohai Svetlana a acceptat propunerea și în baza contractelor real încheiate între firmele gestionate SRL “Folcons Corn” și SRL „Construct-D” cu SRL „Galeria de Piatră”, a confecționat facturi fiscale cu un conținut fals precum că a livrat materiale de construcție în sumă totală de 2 023 987 lei, în realitate conform rezultatelor reviziilor petrecute la SRL “Galeria de Piatră”, SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Valvis”, SRL „Construct-D”, SRL „Litionit”, SRL „Lis-Botnarencu”, SRL „Investments” și SA „Construm” au fost livrate materiale de construcție doar de 93 904 lei și prestate servicii la reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate” în valoare de 4 116 371, 51, în costul cărora a intrat și valoarea materialelor utilizate de către sub-antreprenori.

La rîndul său, acționînd conform planului elaborat, Dumitru Bîrsanu, cunoscînd că, de fapt, la plasarea fundației sub pavaj la reconstrucția Memorialului „Eternitate” au

fost folosite 2910 m³ de piatră spartă și 158,6 m³ de amestec uscat dintre care 106,262 m³ de nisip și 52,338 m³ de ciment, cu scopul facilitării sustragerii mijloacelor financiare, a întocmit procesele-verbale de primire-predare a lucrărilor de pavare fără numere, pentru lunile aprilie, mai, iunie, iulie și august 2006, în care a introdus date eronate, precum că, la lucrările de pavare specificate s-au folosit 7076 m³ de piatră spartă și 811,82 m³ de amestec uscat, prin ce neîntemeiat și artificial a majorat volumul de materiale de construcție folosit la pavare cu 4166,1 m³ de piatră spartă la suma de 636 265,2 lei și cu 652,982 m³ de amestec uscat în valoare de 216 043,25 lei.

Concomitent, Bîrsanu Dumitru a introdus în procesele-verbale de primire-predare menționate, date neautentice privind plasarea materialelor specificate stabilind manopera pentru lucrările care de fapt n-au fost îndeplinite la suma de 387 464 lei.

Astfel, în baza proceselor-verbale de primire-predare a lucrărilor și facturilor fiscale false, semnate de Gusenco Elena, în valoare de 24 957 635 lei, în urma înșelăciunii comise de Gusenco Elena, Bîrsanu Dumitru, Direcția Construcții Capitale a primăriei Chișinău a transferat pînă la 30 iunie 2007 la contul SRL „Galeria de Piatră” mijloace bănești în sumă totală de 25 135 181 lei.

Conform concluziei expertizei tehnico-economice în construcții seria IE nr. 003712/3132 din 21 decembrie 2007, la efectuarea lucrărilor de pavare SRL „Galeria de Piatră” a majorat suma cu de 1 709 466 (un milion șapte sute nouă mii patru sute șaiszeci și șase) lei MDL.

În continuare, cu vederea realizării planului infracțional și însușirii banilor primiți pentru lucrările neefectuate și volumul de materiale de construcție majorat, Gusenco Elena, prin dispozițiile de plată nr. 306 din 10.08.2006, nr. 319 din 18.08.2006, nr. -00 din 07.11.2006, nr. 419 din 24.11.2006; nr. 159 din 40.08.2006, nr. 165 din - 05.2006, nr. 214 din 15.06.2006, nr. 241 din 06.07.2006, nr. 402 din 07.11.2006, nr. -108 din 14.11.2006; nr. 120 din 17.04.2006, nr. 140 din 19.04.2006, nr. 149 din : " 04.2006, nr. 158 din 02.05.2006, nr. 174 din 12.05.2006, nr. 242 din 06.07.2006: nr. 172 din 10.05.2006, nr.189 din 31.05.2006, nr.227 din 16.06.2006, nr.228 din 1 .06.2006, nr.287 din 27.07.2006, nr.368 din 17.10.2006, nr.385 din 03.11.2006. nr.401 din 07.11.2006, nr.407 din 14.11.2006, nr.420 din 23.11.2006, nr.22 din 01.03.2006, nr.48 din 16.03.2006, nr.64 din 23.03.2006, nr.74 din 27.03.2006, nr.93 din 04.04.2006, nr. 119 din 17.04.2006, nr.151 din 28.04.2006, a transferat la conturile SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Valvis”, SRL „Construct-D” mijloace financiare în sumă totală de 4 100 371 milioane lei.

Ulterior, banii transferați au fost ridicați în numerar de către Nohai Svetlana și transmiși lui Gusenco Elena, fiind însușiți.

Tot el, Bîrsanu Dumitru, în aceleași circumstanțe, deținînd aceiași funcție de director-tehnic al SRL „Galeria de Piatră”, fiind numit prin ordinul nr. 9 din 01 februarie 2006 în calitate de diriginte de șantier la obiectul Complexul Memorial „Gloria Militară”, cu scopul înlesnirii și creării condițiilor pentru însușirea mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari, în conformitate cu schema ilegală elaborată de directorul întreprinderii Gusenco Elena, în calitate de autor al infracțiunii, a acceptat și folosit facturile și actele de primire-predare a lucrărilor, cu date false prin care SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Vlavis”, SRL „Construct-D”, SRL „Fango Trading” în calitate de sub-antreprenori la pavarea teritoriului Complexului Memorial

“Gloria Militară” ar fi livrat către antreprenorul general SRL „Galeria de Piatră” materiale de construcție și prestat lucrări la reconstrucția Complexului memorial „Eternitate” din mun. Chișinău, în baza contractelor real încheiate cu firmele SRL “Folcons Corn” și SRL „Construct-D” cu SRL „Galeria de Piatră”, gestionate de Nohai Svetlana, care a confecționat facturi fiscale cu un conținut fals precum că a livrat către SRL „Galeria de Piatră” materiale de construcție în sumă totală de 2 023 987 lei, în realitate conform rezultatelor reviziilor petrecute la SRL „Galeria de Piatră”, SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Valvis”, SRL „Construct-D”, SRL „Litionit”, SRL „Lis-Botnarencu”, SRL „Investments” și SA „Construm” au fost livrate materiale de construcție doar de 93 904 lei și prestate servicii la reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate” în valoarea de 4 116 371.51, în costul cărora a intrat și valoarea materialelor utilizate de către sub-antreprenori. În continuare, Bîrsanu Dumitru, cunoscînd că de fapt la plasarea fundației sub pavaj la reconstrucția Memorialului „Eternitate” au fost folosite 2910 m³ de piatră spartă și 158,6 m³ de amestec uscat dintre care 106,262 m³ de nisip și 52,338 m³ de ciment, cu scopul facilitării sustragerii mijloacelor financiare, a întocmit și semnat procesele-verbale de primire-predare a lucrărilor de pavare fără numere, pentru lunile aprilie, mai, iunie, iulie și august 2006, în care a introdus date eronate, ca și cum, la lucrările de pavare specificate s-au folosit 7076 m³ de piatră spartă și 811,82 m³ de amestec uscat, prin ce neîntemeiat și artificial a majorat volumul de materiale de construcție folosit la pavare cu 4166,1 m³ de piatră spartă la suma de 636 265,2 lei și cu 652,982 m³ de amestec uscat în valoare de 216 043,25 lei.

Concomitent, Bîrsanu Dumitru a introdus în procesele-verbale de primire-predare menționate, date neautentice privind plasarea materialelor specificate stabilind manopera pentru lucrările care de fapt n-au fost îndeplinite la suma de 387 464 lei. Așa, în baza proceselor-verbale de primire-predare a lucrărilor și facturilor fiscale false, semnate de Gusenco Elena, în valoare de 24 957 635 lei, în urma înșelăciunii comise de Gusenco Elena, Bîrsanu Dumitru, Direcția Construcției Capitale a primăriei Chișinău a transferat până la 30.06.2007 la contul SRL „Galeria de Piatră” mijloace bănești în sumă totală de 25 135 181 lei.

Conform concluziei expertizei tehnico-economice în construcții seria IE nr. 003712/3132 din 21 decembrie 2007, la efectuarea lucrărilor de pavare SRL „Galeria de Piatră” a majorat suma cu de 1 709 466 (un milion șapte sute nouă mii patru sute șaiszeci și șase) lei MDL.

Acțiunile acestuia inițial au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, iar ulterior în baza art. 190 alin. (5) Cod penal pe semnele: “dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, comisă de două sau mai multe persoane și cu folosirea situației de serviciu, săvîrșită în proporții deosebit de mari” și în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal pe semnele: “confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, adică confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvîrșite de două sau mai multe persoane”.

2.1 De către organul de urmărire penală i-a fost înaintată învinuirea lui **Gusenco Elena**, pentru faptul că ea, deținînd funcția de director al SRL “Galeria de Piatră” și fiind unicul fondator al întreprinderii, folosindu-se de faptul că în baza contractului de antrepriză nr. 6/c din 09 februarie 2006 încheiat cu Direcția Construcției Capitale a

Primăriei mun. Chișinău, SRL „Galeria de Piatră” s-a angajat în calitate de antreprenor general să efectueze reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate” situat în perimetrul străzilor Pan Halipa, A. Mateevici și V. Alexandri din mun. Chișinău, având scopul însușirii mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari din bugetul administrației publice locale a mun. Chișinău, în cooperare cu Bîrsanu Dumitru și Nohai Svetlana, contribuind la comiterea infracțiunilor în calitate de organizator și coautor, intenționat a comis infracțiunile de însușire a bunurilor în proporții deosebit de mari și confecționarea și folosirea documentelor oficiale false infracțiuni, prevăzute de art. 195 și art. 361 Cod penal, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Gusenco Elena, fiind în exercițiul funcției de director al SRL „Galeria de Piatră”, cu scopul însușirii mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari, în conformitate cu schema ilegală elaborată de ea în comun cu dirigintele de șantier la obiectul Complexul Memorial „Gloria Militară”, Bîrsanu Dumitru, în calitate de organizator și coautor al infracțiunii, intenționat, conform planului de acțiuni, ducând-o în eroare, a convins-o pe Nohai Svetlana, care gestiona activitatea SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Vlavis”, SRL „Construct-D”, să întocmească și să-i prezinte documente oficiale cu un conținut fals precum că ea, prin intermediul întreprinderilor gestionate i-ar fi livrat SRL „Galeria de Piatră” materiale și prestat servicii de construcție în valoare totală de peste 10 milioane lei, inclusiv la reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate” în valoare de 7 315 626 lei, argumentând cerința prin faptul că dispune de materiale necesare, dar nu are documente de proveniență legală pe dînsule. Astfel, fiind dusă în eroare și percepînd argumentele Elenei Gusenco ca reale, Svetlana Nohai a acceptat propunerea și în baza contractelor real încheiate între firmele gestionate SRL „Folcons Corn” și SRL „Construct-D” cu SRL „Galeria de Piatră”, în comun cu Elena Gusenco au confecționat facturi fiscale cu un conținut fals precum că a livrat materiale de construcție în sumă totală de 2 023 987 lei, în realitate conform rezultatelor reviziilor petrecute la SRL „Galeria de Piatră”, SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Valvis”, SRL „Construct-D”, SRL „Litionit”, SRL „Lis-Botnarenco”, SRL „Investments” și SA „Construm” au fost livrate materiale de construcție doar de 93 904 lei și prestate servicii la reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate” în valoare de 4 116 371.51, în costul cărora a intrat și valoarea materialelor utilizate de către sub-antreprenori.

La rîndul său, acționînd conform planului elaborat, Dumitru Bîrsanu, cunoscînd că, de fapt la plasarea fundației sub pavaj la reconstrucția Memorialului „Eternitate” au fost folosite 2910 m³ de piatră spartă și 158,6 m³ de amestec uscat dintre care 106,262 m³ de nisip și 52,338 m³ de ciment, cu scopul facilitării sustragerii mijloacelor financiare, a întocmit procesele-verbale de primire-predare a lucrărilor de pavare fără numere, pentru lunile aprilie, mai, iunie, iulie și august 2006, în care a introdus date eronate, ca și cum, la lucrările de pavare specificate s-au folosit 7076 m³ de piatră spartă și 811,82 m³ de amestec uscat, prin ce neîntemeiat și artificial a majorat volumul de materiale de construcție folosit la pavare cu 4166,1 m³ de piatră spartă la suma de 636 265,2 lei și cu 652,982 m³ de amestec uscat în valoare de 216 043,25 lei.

Concomitent, Bîrsanu Dumitru a introdus în procesele-verbale de primire-predare menționate, date neautentice privind plasarea materialelor specificate stabilind manopera pentru lucrările care de fapt n-au fost îndeplinite la suma de 387 464 lei.

Astfel, în baza proceselor-verbale de primire-predare a lucrărilor și facturilor fiscale false, semnate de Gusenco Elena, în valoare de 24 957 635 lei, în urma înșelăciunii comise de ultima și Bîrsanu Dumitru, Direcția Construcții Capitale a primăriei Chișinău a transferat pînă la 30 iunie 2007 la contul SRL „Galeria de Piatră” mijloace bănești în sumă totală de 25 135 181 lei.

Conform concluziei expertizei tehnico-economice în construcții seria IE nr. 003712/3132 din 21 decembrie 2007, la efectuarea lucrărilor de pavare SRL „Galeria de Piatră” a majorat suma cu 1 709 466 (un milion șapte sute nouă mii patru sute șazeci și șase) lei MDL.

În continuare, în vederea realizării planului infracțional și însușirii banilor primiți pentru lucrările neefectuate și volumul de materiale de construcție majorat, Gusenco Elena, prin dispozițiile de plată nr. 306 din 10.08.2006, nr. 319 din 18.08.2006, nr.400 din 07.11.2006, nr.419 din 24.11.2006; nr.159 din 40.08.2006, nr.165 din 04.05.2006, nr.214 din 15.06.2006, nr.241 din 06.07.2006, nr.402 din 07.11.2006, nr.408 din 14.11.2006; nr.120 din 17.04.2006, nr.140 din 19.04.2006, nr.149 din 27.04.2006, nr.158 din 02.05.2006, nr.174 din 12.05.2006, nr.242 din 06.07.2006; nr.172 din 10.05.2006, nr.189 din 31.05.2006, nr.227 din 16.06.2006, nr.228 din 20.06.2006, nr.287 din 27.07.2006, nr.368 din 17.10.2006, nr.385 din 03.11.2006, nr.401 din 07.11.2006, nr.407 din 14.11.2006, nr.420 din 23.11.2006, nr.22 din 01.03.2006, nr.48 din 16.03.2006, nr.64 din 23.03.2006, nr.74 din 27.03.2006, nr.93 in 04.04.2006, nr.1 19 din 17.04.2006, nr.151 din 28.04.2006 și a transferat la conturile SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Valvis”, SRL „Construct” mijloace financiare în sumă totală de 4 100 371 milioane lei.

Ulterior, banii transferați au fost ridicați în numerar de către Nohai Svetlana și transmiși lui Gusenco Elena, fiind însușiți.

Tot ea, în aceleași circumstanțe, deținînd aceiași funcție de director al SRL „Galeria de Piatră”, realizînd activitate ca reprezentant al antreprenorului general la reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate”, cu scopul înlesnirii și creării condițiilor pentru însușirea mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari, în conformitate cu schema ilegală elaborată de ea însăși în comun cu dirigintele de șantier la obiectul Complexul Memorial „Gloria Militară” Bîrsanu Dumitru, în calitate de organizator și coautor al infracțiunii, a confecționat și folosit facturile și actele de primire-predare a lucrărilor, cu date false, prin care SRL “Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Valvis”, SRL „Construct-D”, SRL „Fango – Trading” în calitate de sub-antreprenori la pavarea teritoriului Complexului Memorial “Gloria Militară” ar fi livrat către antreprenorul general SRL „Galeria de Piatră” materiale de construcție și prestat lucrări la reconstrucția Complexului memorial “Eternitate” din mun. Chișinău, în baza contractelor real încheiate cu firmele SRL „Folcons Corn” și SRL „Construct-D” cu SRL „Galeria de Piatră”, gestionate de Nohai Svetlana, care în baza facturilor fiscale cu conținut fals precum că a livrat către SRL “Galeria de Piatră” materiale de construcție în sumă totală de 2 023 987 lei, în realitate conform rezultatelor reviziilor petrecute la SRL „Galeria de Piatră”, SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Valvis”, SRL „Construct-D”, SRL „Litionit”, SRL “Lis-Botnarenco”, SRL „Investments” și SA „Construm” au fost livrate materiale de construcție doar de 93 904 lei și prestate servicii la reconstrucția Complexului memorial „Eternitate” în valoarea de

4 116371.51, în costul cărora a intrat și valoarea materialelor utilizate de către sub-antreprenori.

În continuare, după ce Bîrsanu Dumitru, cunoscînd că de fapt la plasarea fundației sub pavaj la reconstrucția Memorialului „Eternitate” au fost folosite 2910 m³ de piatră spartă și 158,6 m³ de amestec uscat dintre care 106,262 m³ de nisip și 52,338 m³ de ciment, cu scopul facilitării sustragerii mijloacelor financiare, a întocmit și semnat procesele-verbale de primire-predare a lucrărilor de pavare fără numere, pentru lunile aprilie, mai, iunie, iulie și august 2006, în care a introdus date eronate, ca și cum, la lucrările de pavare specificate s-au folosit 7076 m³ de piatră spartă și 811,82 m³ de amestec uscat, prin ce neîntemeiat și artificial a majorat volumul de materiale de construcție folosit la pavare cu 4166,1 m³ de piatră spartă la suma de 636 265,2 lei și cu 652,982 m³ de amestec uscat în valoare de 216 043,25 lei.

Concomitent, Bîrsanu Dumitru a introdus în procesele-verbale de primire-predare menționate, date neautentice privind plasarea materialelor specificate stabilind manopera pentru lucrările care de fapt n-au fost îndeplinite la suma de 387 464 lei.

Astfel, în baza proceselor-verbale de primire-predare a lucrărilor și facturilor fiscale false, semnate de Gusenco Elena, în valoare de 24 957 635 lei, în urma înșelăciunii comise de aceasta și Bîrsanu Dumitru, Direcția Construcției Capitale a primăriei Chișinău a transferat pînă la 30 iunie 2007 la contul SRL „Galeria de Piatră” mijloace bănești în sumă totală de 25 135 181 lei.

Conform concluziei expertizei tehnico-economice în construcții seria IE nr. 003712/3132 din 21 decembrie 2007, la efectuarea lucrărilor de pavare, SRL „Galeria de Piatră” a majorat suma cu de 1 709 466 (un milion șapte sute nouă mii patru sute șaiszeci și șase) lei MDL.

Acțiunile acesteia au fost încadrate inițial de către organul de urmărire penală în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, iar ulterior în baza art. 190 alin. (5) Cod penal pe semnele: “dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, comisă de două sau mai multe persoane și cu folosirea situației de serviciu, săvîrșită în proporții deosebit de mari” și în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal pe semnele: „confeccionarea și folosirea documentelor oficiale false, adică confeccionarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvîrșite de două sau mai multe persoane”.

2.2 De către organul de urmărire penală i-a fost înaintată învinuirea lui *Novicov Serghei*, precum că el, exercitînd funcția de specialist principal al secției supraveghere tehnică a Direcției Construcției Capitale a Primăriei mun. Chișinău, fiind persoană cu funcție de răspundere, căruia într-o instituție i s-a acordat permanent prin numire anumite drepturi și obligații în vederea exercitării acțiunilor administrative de dispoziție, fiind numit conform ordinului nr. 14 din 04 februarie 2005 în calitate de responsabil tehnic la obiectul reconstrucția Complexului “Gloria Militară” și cimitirul civil “Eternitate”, în rezultatul unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de obligațiile sale de serviciu, a cauzat o daună în proporții deosebit de mari intereselor publice în următoarele împrejurări.

Conform contractului de antrepriză nr. 6/c din 09 februarie 2006, încheiat cu beneficiarul “Direcția Construcției Capitale”, antreprenorul - SRL “Galeria de Piatră” s-a obligat să execute la Complexul “Gloria Militară” și cimitirul civil “Eternitate” lucrări

de construcție și redimensionare, în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, lucrări evaluate în sumă totală de 34 milioane lei.

Executând lucrările de pavare cu persoane angajate neoficial, cu materiale procurate fără documente ce ar confirma proveniența lor legală, în februarie 2006, fără anunțarea beneficiarului, SRL “Galeria de Piatră”, a încheiat cu SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Valvis”, SRL „Construct-D” gestionate de către Nohai Svetlana, contracte de cumpărare-vînzare și sub-antrepriză privind efectuarea lucrărilor de reparație a pavajului la Complexul nominalizat în suma totală de peste 8 milioane lei.

Cunoscînd cu certitudine că, la pavarea teritoriului Complexului a fost efectuat un volum de lucrări în sumă totală de 6.810.638 lei, factorii de decizie ai SRL “Galeria de Piatră”, directorul-tehnic Bîrsanu Dumitru și directorul Gusenco Elena, urmărind scopul sustragerii din Bugetul Public Local a mijloacelor financiare, au întocmit procese-verbale de predare-primire beneficiarului “Direcția Construcției Capitale a lucrărilor de pavare”, în care au fost introduse date eronate, precum că lucrările au fost efectuate de către SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Vlavis”, SRL „Construct-D”, totodată, neîntemeiat majorînd valoarea lucrărilor executate în sumă totală de 1 709 466 lei.

La rîndul său, Serghei Novicov, activînd în calitate de specialist principal al secției supraveghere tehnică a Direcției Construcției Capitale a Primăriei mun. Chișinău, fiind responsabil tehnic la recepționarea lucrărilor executate de către antreprenorul SRL “Galeria de Piatră” la reconstrucția Complexului Memorial “Gloria Militară” și cimitirul civil “Eternitate”, a manifestat o atitudine neglijentă și neconștiincioasă față de obligațiile sale de serviciu, exprimate prin încălcarea poziției p. 2.5.11 al fișei postului și atribuțiilor funcționale ale responsabilului tehnic activitatea de verificare a execuției lucrărilor de construcție, a Regulamentului cu privire la activitatea secției supraveghere tehnică a Direcției Construcției Capitale, aprobate de către șeful Direcției nominalizate, care prevede că: “responsabilul tehnic verifică și semnează situațiile cu cantitatea de lucrări efectuate de executant și documentele de plată introduse în bancă pentru plata acestora, nu admite decît lucrările executate corect, conform prevederilor proiectului”, contrar p. 47, lit. b) alin. (6), lit. c), f), g), i) și j) al “Regulamentului cu privire la verificarea proiectelor și a execuției construcțiilor și expertiza tehnică a proiectelor și construcțiilor”, aprobat în baza Hotărîrii Guvernului RM nr. 361 din 25 iunie 1996, care prevede, că: “responsabilul tehnic este obligat să verifice și să avizeze procesele verbale privind lucrările ascunse; să exercite controlul execuției lucrărilor conform programului de verificare; să oprească execuția lucrărilor de construcție în cazul în care s-au produs abateri de la prevederile proiectului de execuție; să ia măsuri de corectare sau refacere a lucrărilor, constatate ca fiind necorespunzătoare; să informeze operativ conducerea organizației de construcție despre lichidarea deficiențelor constatate și măsurile întreprinse pentru a exclude repetarea lor; să întocmească și să țină la zi registrul de evidență a lucrărilor de construcție verificate”. Totodată, Novicov Serghei a neglijat prevederile Regulamentului provizoriu cu privire la ordinea determinării valorii construcțiilor și calculului pentru lucrările executate între beneficiari și antreprenori în condițiile liberalizării prețurilor, aprobat prin ordinul Ministerului Economiei nr. 24/1-983 din 03 iunie 1994, Ministerului Finanțelor nr. 08-09/47 din 31 mai 1994 și Departamentului Arhitecturii și Construcțiilor nr. 02/2-3/36 din 27 mai 1994. Prin

urmare, el nu a verificat valoarea și volumul lucrărilor real executate de către antreprenor, a semnat procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate în perioada februarie - august 2006, documente în baza cărora s-au efectuat achitățile cu antreprenorul în sumă totală de 8 520 104 lei, ca rezultat a admis recepționarea lucrărilor care în realitate nu au fost executate, prin ce fapt bugetului municipal i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Astfel, în urma recepționării neglijente a lucrărilor executate și semnării proceselor verbale respective admise de Novicov Serghei, din bugetul mun. Chișinău, neîntemeiat a fost achitată SRL “Galeria de Piatră” suma de 1 709 466 lei, care au fost ilegal însușiți de factorii de decizie ai SRL “Galeria de Piatră”, directorul-tehnic Bîrsanu Dumitru și directorul Gusenco Elena.

Acțiunile lui Novicov Serghei au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal pe semnele: “neglijența în serviciu, adică neîndeplinirea și îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, fapte care au cauzat urmări grave sub formă de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:

Bîrsanu Dumitru să fie condamnat:

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de a-i stabili inculpatului o pedeapsă definitivă, sub formă de 12 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 3 ani.

Gusenco Elena să fie condamnată:

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 12 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă, sub formă de 14 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 4 ani.

Novicov Serghei să fie condamnat în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita activitate de supraveghere tehnică în construcții pe un termen de 5 ani.

Să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de Procuratura Anticorupție în interesul statului în persoana Ministerului Apărării și încasată solidar de la inculpații

Dumitru Bîrsanu și Elena Gusenco în folosul Ministerului Apărării valoarea acțiunii în mărime de 1 709 466 (un milion șapte sute nouă mii patru sute șazeci și șase) lei MDL.

În motivarea apelului, procurorul a indicat faptul, că judecarea cauzei a avut loc cu încălcarea principiilor procesului penal și în special principiului contradictorialității, consfințit prin prevederile art. 24 alin. (4), art. 100 alin. (1), art. 314 alin. (2) și art. 317 alin. (2) Cod de procedură penală. Astfel, la judecarea cauzei, instanța a respins demersul procurorului de acordare a termenului suplimentar pentru prezentarea probelor în confirmarea poziției sale, drept prevăzut de art. 327 Cod de procedură penală, prin ce a dat dovadă de lipsă de imparțialitate la judecarea cauzei și a împiedicat stabilirea adevărului, lipsind părțile de posibilitatea de a prezenta probe în vederea cercetării multilaterale și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei.

Soluționarea cauzei și emiterea sentinței s-a efectuat contrar principiilor generale ale efectuării justiției, fără cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a probelor prezentate și administrate și cu încălcarea prevederilor art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală care prevede că sentința instanței trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

În acest sens, prima instanță nu a apreciat probele prezentate de acuzare în ansamblu și din punct de vedere al coroborării lor și contrar prevederilor art 94, 251 Cod de procedură penală, ilegal a declarat un șir de probe false.

Instanța de judecată, la analiza circumstanțelor cauzei și probelor prezentate de acuzarea de stat, greșit a calificat totalitatea semnelor obiective și subiective ale faptelor prejudiciabile de care sunt învinuiți inculpații.

În același timp, instanța eronat a apreciat circumstanțele cauzei și faptele prejudiciabile care în mod direct se află în raport cu vinovăția inculpaților ca subiecți ai infracțiunii. Prin urmare, fără a intra în esența învinuirii aduse inculpaților, instanța ilegal a pus la baza sentinței afirmațiile aduse de partea apărării. Instanța, imparțial a preluat argumentele inculpaților și a apărătorilor precum că, lucrările s-au efectuat pe timp de iarnă cu condiții climaterice grele și nu a atras atenția că prin învinuire, inculpaților li s-a incriminat fapte comise în lunile aprilie, mai, iunie, iulie și august 2006 prin falsificarea proceselor verbale de primire a lucrărilor pentru aceste luni.

Instanța neîntemeiat a respins declarațiile martorului Nohai Svetlana care direct a indicat la întreaga procedură de comitere a infracțiunilor incriminate inculpaților .

Cu referire la infracțiunea de confecționare și folosire a documentelor oficiale false (art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal) comisă de inculpați, acuzatorul de stat a indicat, că Gusenco Elena, folosindu-se de posibilitatea lui Nohai Svetlana de a gestiona activitatea mai multor agenți economici ce activau în domeniul construcțiilor, SRL “Galeria de Piatră”, a semnat contracte de sub-antrepriză cu acestea și le-a antrenat în procesul construcțiilor la Complexul Memorial “Gloria Militară”.

Ulterior, pe parcursul lucrărilor, pentru a întemeia livrarea din surse arbitrare a mărit cuantumului materialelor care de fapt nu au fost livrate la șantier, în special a pietrei sparte și nisipului lui Gusenco Elena și Nohai Svetlana, pe lângă documentele contabile (facturi fiscale), care reflectau date autentice privind livrarea din partea firmelor gestionate de Nohai Svetlana materialelor de construcție și prestare a serviciilor, au întocmit un șir de facturi fiscale cu conținut fals precum că SRL „Folcons-com”, SRL “Vlavis”, SRL „Construct-D”, SRL „Fango Trading” în calitate de sub-antreprenori la pavarea teritoriului Complexului Memorial “Gloria Militară” ar fi livrat către

antreprenorul general SRL „Galeria de Piatră” materiale de construcție și prestat lucrări la reconstrucția Complexului memorial „Eternitate” din mun. Chișinău, în sumă totală de 2 023 987 lei.

În realitate, conform rezultatelor reviziilor petrecute la SRL „Galeria de Piatră”, SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Valvis”, SRL „Construct-D”, SRL „Litionit”, SRL „Lis-Botnarencu”, SRL „Investments” și SA „Construm” au fost livrate materiale de construcție doar de 93 904 lei și prestate servicii la reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate” în valoarea de 4 116 371,51 lei, în costul cărora a intrat și valoarea materialelor utilizate de către sub-antreprenori.

În confirmarea infracțiunii de confecționare și folosire a documentelor oficiale false comisă de Bîrsanu Dumitru și Gusenco Elena a servit și faptul condamnării acestor fapte prin sentința Judecătorei Buiucani emisă în privința lui Nohai Svetlana, anexată la materialele cauzei.

Referitor la capătul de învinuire adus inculpaților de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 195 alin. (2) Cod penal după indicii calificativi ai escrocheriei (art. 190 Cod penal), acuzatorul de stat a indicat faptul, că odată aduse tezele ce confirmă faptele infracționale ale inculpaților de confecționare și folosire a documentelor oficiale false, urmează a se menționa că de fapt aceste acțiuni au fost realizate în scopul facilitării sustragerii mijloacelor bănești din bugetul municipiului Chișinău.

Prin procesul penal s-a constatat că factorii de decizie ai SRL „Galeria de Piatră” în cadrul lucrărilor de reconstrucție și redimensionare a Complexului Memorial „Gloria Militară” finanțate din bugetul municipiului Chișinău, avînd scopul sustragerii mijloacelor financiare publice, prin înșelăciune și abuz de încredere manifestată în confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, i-au dus în eroare pe funcționarii din cadrul Direcției Construcții Capitale a primăriei Chișinău, precum că la plasarea fundației sub pavaj an fost folosite 7076 m³ de piatră spartă și SI 1,82 m³ de amestec uscat, adică cu 4166,1 m³ de piatră spartă și cu 652,982 m³ de amestec uscat mai mult decît a fost plasat de fapt, majorare a materialelor în floare de 1 322 002 lei, și că la plasarea materialelor specificate s-a utilizat manopera în mărime de 387 464 lei, date neautentice, care au fost introduse în procesele-verbale de primire-predare a lucrărilor prezentate de Bîrsanu Dumitru și Gusenco Elena spre aprobare și achitare către Direcția Construcții Capitale a Primăriei Chișinău.

În acest mod, fiind duși în eroare și fără a supune controlului autenticitatea datelor prezentate de SRL „Galeria de Piatră” privind volumul materialelor și lucrărilor utilizate la plasarea fundației sub pavaj, funcționarii Direcției Construcții Capitale a Primăriei, mun. Chișinău au admis spre plată și achitat lucrări realizate de SRL „Galeria de Piatră” cu o majorare neîntemeiată de 1 709 466 (un milion șapte sute nouă mii patru sute șazeci și șase) lei MDL, mijloace bănești care au fost ridicate de pe conturile firmelor interdependente și transmise în numerar către Gusenco Elena, fiind astfel însușiți.

În ce privește învinuirea adusă inculpatului Novicov Serghei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, acuzatorul de stat a indicat că faptele de falsificare și folosire a documentelor oficiale false, și de sustragere, incriminate inculpaților Bîrsanu Dumitru și Gusenco Elena sunt interdependente cu infracțiunea de neglijența în serviciu de care este învinuit inculpatul Novicov Serghei.

În susținerea ipotezei lansate servește faptul că, faptele incriminate inculpaților Bîrsanu Dumitru și Gusenco Elena au putut fi realizate numai în complicitate sau din neglijența inculpatului Novicov Serghei, fiindcă verificarea corespunderii lucrărilor realizate la Complexul Memorial „Gloria Militară” cu datele reflectate în documentele contabile și actele de primire-predare a lucrărilor prezentate de antreprenorul general SRL “Galeria de Piatră” prerogativa nemijlocită a Specialistului principal al secției supraveghere tehnică a Direcției Construcții Capitale a Primăriei mun. Chișinău, funcție deținută de Novicov Serghei, care în rezultatul încălcării prevederilor actelor normative și a obligațiilor stipulate în fișa de post, generată de o atitudine neconștiincioasă față de ele, fără a supune controlului lucrările executate de SRL “Galeria de Piatră” a recepționat neglijent lucrările executate și a semnat procesele verbale a lucrărilor executate în perioada februarie-august 2006, documente în baza cărora s-au efectuat achitățile cu antreprenorul în sumă totală de 8 520 104 lei, prin ce bugetului municipal i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, reieșind din probele administrate privind învinuirea inculpaților, prima instanță justificat a ajuns la concluzia că acestea nu și-au găsit confirmare atât în cadrul ședințelor primei instanțe cât și în ședința instanței de apel în comiterea de către inculpați a infracțiunilor imputate, aceștia fiind puși sub învinuire neîntemeiat și nefondat, versiunea inculpaților nefiind combătută cu anumite probe pertinente și concludente în instanțele de fond.

5. În recursul ordinar declarat de procuror se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători, pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare în privința inculpaților.

Recurentul, invocând ca temei de declarare a recursului- art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, menționează faptul că instanța de apel a comis o eroare de drept, la examinarea cauzei, prin nepronunțarea asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului și prin faptul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Acuzatorul de stat consideră că a prezentat instanței probe pertinente, admisibile și concludente, care pe deplin dovedesc vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor incriminate. Mai mult ca atât, forța probatorie a acestora nu a fost pusă la îndoială de partea apărării și nu s-a indicat nici un argument sau o circumstanță care ar determina nerecunoașterea probelor prezentate de învinuire ca lipsite de o putere juridică conferită de legislația procesual-penală și acumularea acestora cu încălcări de procedură penală.

Instanța de apel nu a dat o apreciere multilaterală și obiectivă probelor prezentate de acuzare, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate de organul de urmărire penală, cum ar fi declarațiile martorului Nogai Svetlana, care direct a indicat la modul de comitere a infracțiunilor incriminate inculpaților, astfel, în confirmarea infracțiunii de confecționare și folosire a documentelor oficiale false comise de inculpați servește și condamnarea acestor fapte prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău emisă în privința lui Nogai Svetlana.

Recurentul menționează că în rezultatul folosirii documentelor oficiale false și anume a proceselor verbale de primire- predare a lucrărilor de pavare fără numere,

pentru lunile aprilie, mai, iunie, iulie și august 2006 care au fost înaintate de inculpații Bîrsanu Dumitru și Gusenco Elena spre plată Direcției Construcții Capitale a Primăriei Chișinău, ce a dus la transferarea mijloacelor financiare în adresa SRL «Galeria de Piatră» inclusiv a 1709 466 lei achitați neîntemeiat, astfel au fost prejudiciate interesele publice prin cauzarea unui prejudiciu în proporții deosebit de mari, fapt ce duce la constatarea existenței, în acțiunile inculpaților menționați, a semnelor calificative ale infracțiunii de confecționare și folosire a documentelor oficiale false, infracțiune prevăzută de art. 361 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Referitor la învinuirea inculpaților menționați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, vinovăția acestora, la fel, a fost dovedită prin probe examinate în cadrul cercetării judecătorești iar faptele infracționale de confecționare și folosire a documentelor oficiale false au fost realizate în scopul facilitării sustragerii mijloacelor bănești din bugetul mun. Chișinău.

Sunt neîntemeiate, în opinia recurentului, argumentele inculpaților și ale apărătorilor lor privind incorectitudinea ridicării probelor și ale rezultatelor de laborator ce au stat la baza expertizelor tehnico-economice efectuate de Institutul Național de Expertize Judiciare fiindcă toate cele 49 de probe ale straturilor de sub pavajul de la Complexul Memorial «Gloria Militară» au fost prelevate și împachetate cu participarea inculpaților.

În ce privește învinuirea adusă inculpatului Novicov Serghei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(2) lit.b) Cod penal și aceasta și-a găsit confirmare în cadrul judecării cauzei, astfel, faptele de falsificare și folosire a documentelor oficiale false și de sustragere incriminate inculpaților Bîrsanu Dumitru și Gusenco Elena sunt interdependente cu infracțiunea de neglijență în serviciu de care este învinuit inculpatul Novicov Serghei din motiv că verificarea corespunderii lucrărilor realizate la Complexul Memorial «Gloria Militară» cu datele reflectate în documentele contabile și actele de primire- predare a lucrărilor prezentate de antreprenorul general SRL «Galeria de Piatră» era obligația nemijlocită a Specialistului principal al secției supraveghere tehnică a Direcției Construcții Capitale a Primăriei mun. Chișinău, funcție deținută de Novicov Serghei.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii atacate din următoarele considerente.

Procurorul a invocat în recursul ordinar declarat ca temei pentru recurs pct. pct.6) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Conform acestor prevederi legale, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Însă, Colegiul penal lărgit constată că argumentele din recursul declarat sunt neîntemeiate, recurentul neaducînd nici o motivare din punct de vedere ale temeiurilor invocate, prin urmare, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, fapt ce face ca concluziile despre achitarea lui **Gusenco Elena** și **Bîrsanu Dumitru** de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art.art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și a lui **Novicov Serghei** -de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că faptele inculpaților nu întrunesc elementele infracțiunilor, să fie juste și întemeiate.

Astfel, instanța de apel întemeiat a menționat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și a dat o apreciere justă probelor administrate la materialele cauzei, cum ar fi declarațiile inculpaților Gusenco Elena, Bîrsanu Dumitru, Novicov Serghei date în ședința de judecată a instanței de fond și verificate prin darea citirii lor în ședința instanței de apel; ale martorilor Țurcanu Tudor, Bariz Mihai, Dermenji Ion, Caftanari Alexandru, Nohai Svetlana, Nihai Denis, Cojucari Anatolie, Gnaciuc Tudor, Moscalenco Mihai, Fedotova Natalia, Rusu Gheorghe, Pîntea Iulea, Casimovschi Egor, Spinei Raisa, Fedotova Liudmila, Vronschi Oleg, Eftodiev Vitalie; declarațiile specialistului Coreni Nina, care a fost audiat în instanța de apel, la demersul procurorului înaintat în ședința instanței de apel, toate aceste probe nedovedind comiterea a careva acțiuni ilegale de către inculpați.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că argumentele din recursul declarat nu pot fi reținute din motiv că acestea sunt identice celor din apelul acuzatorului de stat, asupra căroră, Curtea de Apel Chișinău întemeiat s-a expus în decizia sa din 29 mai 2013.

În consecință, instanța de recurs menționează că procurorul, formal, în recursul declarat, a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, el nedesfășurînd temeiurile invocate, limitîndu-se doar la enumerarea motivelor menționate anterior în cererea de apel.

Astfel, instanța de apel corect a reiterat că de către acuzare au fost înaintate drept probe ce confirma vinovăția inculpaților în comiterea celor incriminate-raporturi de constatare, expertize, care pornesc de la ridicarea mostrelor, probelor de la fundația de sub pavarea complexului memorial „Eternitate” în zilele de 13.03.2007, 14.03.2007, în care instanțele de judecată au depistat devieri esențiale din varianta oficială și ciornă. Au fost ridicate suplimentar la 14.12.2007 pozele de la data ridicării probelor, de la martorul Rusu Gh., care a fost audiat ca specialist la 13.12.2007, care a declarat că a făcut poze la ridicarea mostrelor, dar nu a indicat despre folosirea lor la cercetările ulterioare, în cadrul încercărilor de laborator, expertizelor ori altor acțiuni de anchetă. Astfel, a fost constatat faptul, că în baza probelor menționate au fost efectuate ulterior toate expertizele tehnico-economice în construcții, care au determinat lipsa materialelor de construcție la fața locului la fundația de sub pavarea complexului memorial „Eternitate”.

Toate concluziile privind majorarea volumelor de lucrări au fost bazate pe actul din 17.04. 2007, întocmit de către Inspekția de Stat în Construcție, care este absolut ilegal și neîntemeiat, deoarece a fost întocmit cu încălcarea prevederilor legislației cu privire la calitatea în construcție și conține informații false, ce nu corespundeau cu ciorna întocmită la fața locului, la fel, trebuie de menționat că un astfel de act nu putea fi

întocmit și semnat fără a fi verificată și studiată Cartea Tehnică, acest act fiind întocmit pînă la pornirea dosarului penal, la 22.05.2007 și faptele constatate în acest act urmau să fie verificate în cadrul urmăririi penale conform cerințelor art. 93 Cod de procedură penală, prin surse și metode procesuale.

La fel, martorii Zaporojan N., Vronschii O. în ședința de judecată au confirmat că orice acțiune a lui Bîrsan D. era controlată de ei, fără acordul lor nu putea să facă nimic, că volumul materialelor corespundea proiectului, altfel obiectul s-ar fi prăbușit, la fel au confirmat și faptul că petriș și nisip a fost folosit nu numai la pavarea obiectului dar și la pernele de beton sub monumente, și sub bordiure, la astuparea cavourilor și acest volum nu a fost luat în considerație.

Lipsa materialelor de construcție în suma de 1 709 466 lei pornește de la ridicarea cu încălcări a probelor la 13 și 14.03.2007, incluse în actul din 15.05.2007, iar calculele și expertizele efectuate mai apoi, fără verificarea ulterioară, ca rezultat au atras nulitatea tuturor probelor propuse de procuror.

Astfel, raportul de constatare tehnico-științifică sub forma actului de control tematic asupra activității economico-financiare a SRL „Galeria de Piatră” pentru perioada anului 2006, a stabilit că aceasta nu putea folosi la pavarea teritoriului de la memorialul „Eternitate” 2201,395 m de piatră spartă și 1015,04 m nisip, deoarece aceasta nu putea fi achiziționată de la SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Vlavis”, SRL „Construct-D”. facturile fiscale ce atestă procurarea și transportarea acestor materiale poartă un caracter formal, fiind emise între persoane interdependente, nefiind reflectate în evidența contabilă și dările de seamă fiscale, din 20.09.2007, efectuate de CCCEC, nici n-a fost semnat de director și contabil la SRL „Galeria de Piatră”.

Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică sub forma actului de control tematic asupra activității economico-financiare a SRL „Construct-D”, din 20.07.2007 și 10.09.2007, efectuat de CCCEC, SRL „Lis-Botnarenco”, din 13.07.2007 și 10.09.2007, efectuat de CCCEC, SRL „Folcons-Com”, din 06.07.2007 și 10.09.2007, efectuat de CCCEC, SRL „Fango Trading”, din 11.07.2007, efectuat de CCCEC SRL „Valvis”, din 04.07.2007 și 10.09.2007, efectuat de CCCEC SRL „Litionit”, SA „Construm”, SRL „G.S.-Investments”, întreprinderile menționate au fost gestionate de S. Nohai. Atît aceste întreprinderi, cît și SA „Construm”, SRL „G.S.-Investments” nu au avut real posibilitatea de a livra materiale de construcție și servicii la SRL „Galeria de Piatră” în mărimea reflectată în documentele prezentate.

La fel, s-a stabilit că prin intermediul firmelor gestionate de Nohai S., s-a efectuat ridicarea în numerar a mijloacelor financiare transferate de la conturile SRL „Galeria de Piatră” ca ulterior să fie transmiși în numerar către Gusenco Elena.

Analiza contabilă la documentația propusă pentru revizie de către unul și același expert, în unele și aceleași zile era practic imposibil fizic. Acest fapt a confirmat formalitatea cu care s-au efectuat verificările.

Potrivit raportului de expertiză tehnico-economică în construcții seria IE nr. 003513/1550 din 29.10.2007 - diferența dintre prețurile lucrărilor efectuate și materialelor de construcții folosite de fapt cu cele indicate în procesele-verbale de recepție de către SRL „Galeria de Piatră” constituia 387 464 lei. Au fost descrise probele examinate pentru concluzie doar după examinarea vizuală a documentației, nefiind menționat despre verificarea materialelor de construcție la teren, conform căruia la

fundatia de sub pavarea complexului memorial „Eternitate” s-ar fi stabilit majorarea, ori lipsa materialelor de construcție pe suma indicată în concluzie. N-au fost ridicate în cadrul efectuării expertizei și întocmirii raportului de expertiză tehnico-economică în construcții nr. 003513/1550 din 29.10.2007 probe, verificate cu cele prezentate de anchetă pentru expertizare. Astfel aceste încălcări au dus la nulitatea concluziei din Raportul de expertiză tehnico-economică în construcții menționat.

În rezultatul exploatarei pavajului, el este supus presiunii unităților de transport și al oamenilor ce crează presiuni mai mari decât cele la care au fost supuse plăcile la așezarea lor, în urma precipitațiilor atmosferice și la spălarea pavajului, în rosturile dintre pavele apa pătrunde în stratul de suport compactându-l suplimentar.

Ca oricare construcție așezată pe un suport natural (pământ, amestec de nisip, piatră spartă) pavajul supus la sarcini de comprimare și acțiuni climaterice tasează, compactând straturile inferioare, astfel micșorând și grosimea stratului de piatră spartă, de nisip și amestec.

Aceste concluzii ale experților Pruteanu N., Corsan I., Evtodiev V.. le-au confirmat arhitectul Vronschii O., Zaporojan N., că *toate coordonările și modificările de proiect se hotărau pe loc, în ochii lor, modele de plăci de pavare au fost schimbate cu acordul lor, ca autori și responsabili de proiect.*

Potrivit raportului de expertiză tehnico-economică în construcții, seria nr. 003712/3132 din 21.11.2007 - la fundatia de sub pavarea complexului memorial „Eternitate” au fost plasate cu 2309 de m³ de piatră spartă și 653,22 m³ de amestec uscat mai puțin, decât cantitatea reflectată în procesele-verbale de primire-predare a lucrărilor. Astfel, concluziile lor sunt diferența volumelor și costul lucrărilor neîndeplinite și majorate la pavarea constituie 1 269 582 lei.

Sunt indicați experții: Cozmolici Vitalie- specialist principal DCVCL a Inspecției de stat în Construcții, Cernei Dumitru -inginer SRCCM al ICȘC "INCERCOM" Î.S., Evtodiev V. expert judiciar în domeniul construcțiilor categoria a doua, Mazur Galina - șeful laboratorului de încercări al I.C.Ș.C "INCERCOM" Î.S., Popov Grigore- vicedirector al Serviciului pentru verificarea și expertizarea proiectelor de construcții, inginer constructor. Astfel s-a inclus un singur expert în comisie, în lipsa licenței de expert. Este un raport nul din start, de la analiza experților incluși.

Potrivit raportului de expertiză tehnică a documentelor nr. 173 din 07.11.2007, expertul Mocreac A. - o parte din documentele contabile prezentate la expertiză ce reflectă relațiile economico-financiare dintre SRL „Galeria de Piatră” și SRL „Folconcom”, „Fangotrading” LTD, SRL „Vlavis”, SRL „Construct-D” au fost tipărite la imprimanta laser jet diametrul căruia este de 23 mm.

Astfel, expertul Mocreac A., inspectorul principal al Direcției asigurare operativă a CCCEC al R. Moldova, este angajatul organului de anchetă, care a investigat cazul penal, fapt care necesita să fie informați inculpații la numirea expertizei la 25.09.2007, pentru a se expune asupra încrederii și imparțialității expertului. Inculpații Gusenco E. și Bîrsan D. au fost cunoscuți cu ordonanța din 25.09.2007 la 05.12.2007 și respectiv la 11.12.2007, după efectuarea expertizei.

De asemenea, instanța de apel just a considerat că instanța de fond corect a declarat nule procesele verbale: din 14 decembrie 2007 de ridicare a fotografiilor referitoare la starea pavajului la momentul controlului efectuat de comisia din cadrul Inspecției de Stat în Construcții; din 31 mai 2007 de ridicare a documentelor referitoare

la petrecerea licitației și hotărîrea comisiei de licitație de stabilire a antreprenorului general la reconstruirea Complexului Memorial „Eternitate”; din 01 iunie 2007 de ridicare a contractului de antrepriză și proceselor-verbale de primire-predare a lucrărilor executate; din 15 noiembrie 2007 de ridicare a proceselor-verbale și încheierilor specialiștilor de laborator privind măsurările pe verticală a straturilor fundației sub plăcile din beton plasate la pavarea teritoriului memorialului și rezultatele încercărilor de laborator, conform cărora, după concluzia învinuirii la plasarea fundației de sub plăcile de beton instalate la Complexul memorial „Eternitate”, factorii de decizie ai SRL „Galeria de Piatră” au majorat nefondat cu 3.501.44 m volumul de piatră spartă și cu 211,8 m volumul de ciment față de cel folosit real, în valoare de 1.137.536 lei.

Este procesul -verbal nr. 1 din 15.03.2007 despre ridicare a 49 de mostere, care conțin descrierea probelor, dar n-a fost anexată ciorna, care a fost prezentată doar de Novicov S, prin demers, probă care contravine probelor pe dosar. Nu era intentat dosar penal la 13-15.03.2007, când au fost ridicate mostrele, dar nici la data încercărilor de laborator conform proceselor verbale, datate ca executate toate 49 probe cu rapoarte de încercări din 30.03.2007, cîteva la 02.04.2007 și 3 probe la 03.04.2007, executate de executorul Coreni N.

Este un volum prea mare de încercări pentru a fi executat în 2 zile și a le descrie în aceeași perioadă, din aceste considerente, instanța de apel a considerat că procesele verbale, datate ca executate toate 49 probe cu rapoarte de încercări din 30.03.2007, cîteva la 02.04.2007 și 3 probe la 03.04.2007, executate de executorul Coreni N., poartă caracter formal, analizat insuficient, care a fost folosit ca scop la constatarea finală a Inspecției de Stat în construcții din 17.04.2007, dar nu conține în conținut unde au fost transmise mostrele pentru păstrare după încercări, deoarece la materialele cauzei n-au fost anexate.

Instanța de apel întemeiat a menținut concluziile instanței de fond privind declararea nulă a proceselor verbale din 14 septembrie 2007 de ridicare a documentelor de la SA „Construm” referitoare la livrarea materialelor de construcție către SRL „Folcons-Com” ; din 17 septembrie 2007 de ridicare a documentelor de la SRL „Investments” privind livrarea materialelor de construcție către SRL „Folcons-Com”; din 06.09.2007 de ridicare a documentelor sub forma rulajului și cecurile bancare ale SRL „Litionit” seria AA: nr. 00916845 din 24.02.2006, nr. 00916842 din 06.02.2006, nr. 00916843 din 17.02.2006, nr. 00916847 din 02.02.2006, nr. 00916848 din 02.03.2006 privind ridicarea banilor în numerar de către Nohai Svetlana, transferați la cont de către SRL „Galeria de Piatră”, ridicate la 06 septembrie 2007 de la BC „Mobiasbancă”; din 06 septembrie 2007 de ridicare de la BC „Mobiasbancă” a documentelor sub forma rulajului și cecuri bancare ale SRL „Fango Trading” seria AA nr. 02199889 din 21.08.2006, nr. 02199884 din 11.08.2006 privind ridicarea banilor în numerar de către Nohai Denis, transferați la cont de către SRL „Galeria de Piatră” ; din 06 septembrie 2007 de ridicate de la BC „Mobiasbancă” a documentelor sub forma rulajului și cecuri bancare ale SRL „Valvis” seria AA nr. 02199233 din 11.05.2006, nr. 02199229 din 28.04.2006, nr. 02199238 din 31.05.2006, nr. 02199245 din 16.06.2006, nr. 02199248 din 06.07.2006, nr. 02199227 din 27.04.2006, nr. 00916564 din 02.03.2006, nr. 00916566 din 24.03.2006, nr. 00916567 din 28.03.2006, nr. 00916571 din 18.04.2006, nr. 00916574 din 21.04.2006 privind ridicarea banilor în numerar de către Nohai Denis, transferați la cont de către SRL „Galeria de Piatră”; din 07 septembrie 2007 de la BC „Eximbancă” de

ridicare a documentelor sub forma rulajului și cecuri bancare ale SRL „Folcons Corn” seria AA nr. 1588503 din 16.06.2006, nr. 1588511 din 07.07.2006, nr. 01937085 din 05.05.2006, nr. 01937087 din 05.05.2006 privind ridicarea banilor în numerar de către Nohai Denis, transferați la cont de către SRL „Galeria de Piatră”; din 18.10.2007 de ridicare de la BC „Moldovaagroindbank” a documentelor de eliberare a numerarului de la contul personal cet. Ianuș Nogai nr. 12715 din 07.11.2006, transferați de către SRL „Folcons-Com”; din 18.10.2007 de ridicare de la BC „MoldovaAgroindbank” a documentelor de eliberare a numerarului de la contul personal cet. Svetlana Nohai nr. 10237 din 03.11.2006, nr. 11854 din 17.10.2006, nr. 01817 din 20.07.2006 și nr. 07433 din 27.07.2006, transferați de către SRL „Construct-D”; din 03 septembrie 2007 de ridicare de la BC „MoldovaAgroindbank” SA filiala „I. Creangă” a documentelor sub forma rulajului și cecuri bancare ale SRL „Folcons Corn” seria AA nr. 02381801 din 09.11.2006 privind ridicarea banilor în numerar de către Nohai Svetlana, transferați la cont de către SRL „Galeria de Piatră”; din 03 septembrie 2007 de ridicare de la BC „Moldovaagroindbank” SA filiala „I. Creangă” a documentelor sub forma rulajului și cecuri bancare ale SRL „Construct-D” seria AA: nr. 0945601 din 20.06.2006, nr. 03495703 din 18.10.2006 și 03465708 din 07.11.2006 privind ridicarea banilor în numerar de către Nohai Svetlana, transferați la cont de către SRL „Galeria de Piatră”; din 19 septembrie 2007 de percheziție efectuat la oficiul SRL „Galeria de Piatră” în carul căreia sau ridicat facturi fiscale, procese-verbale de primire predare a lucrărilor la pavare și imprimanta întreprinderii de model Canon, conform raportului de expertiză tehnică a documentelor nr. 173 din 07.11.2007, au fost tapate documentele contabile ce reflectă relațiile economico- financiare dintre SRL „Galeria de Piatră” și SRL „Folcons-com”, „Fangotrading” LTD, SRL „Vlavis”, SRL „Construct-D”, dispozițiile de plată privind transferarea de către „Galeria de Piatră” la firmele nominalizate mijloacelor bănești primite de la DCC a Primăriei Chișinău.

Precum și notele informative către Inspecția de Stat în Construcții din numele acestor întreprinderi privind explicațiile la încălcările depistate de către specialiștii la efectuarea controalelor ce țin de pavarea teritoriului la memorial; din 12 noiembrie 2007 de ridicare de la SRL „Oficiu Service” a documentelor privind deservirea imprimantei SRL „Galeria de Piatră”, conform căruia aceasta a fost deservit de patru ori pe parcursul anului 2006.

Analizând tipul și perioadele de timp privind prestarea serviciilor de deservirea acestei imprimante și rezultatele raportului expertiză nr. 173 din 07.11.2007, a fost observat că semnele lăsate pe documentele contabile ce reflectă procurarea materialelor și serviciilor de construcție de către SRL „Galeria de Piatră” de la firmele gestionate de către S. Nohai, tot sînt divizate de către expert în patru tipuri și patru perioade de tip ce coincid, fapt ce a permis de-a conchide că acestea au fost tapate anume la această imprimantă laser care tot este cu jet și diametrul de 23 mm; din 19 noiembrie 2007 de ridicare a planului general 2656-PG-2, planșa 3, ridicată la de la Institutul de Proiectări „Chișinău-Proiect”; din 20.09.2007 de examinare a obiectelor/documentelor ridicate la percheziția din 19.09.2007 la oficiul SRL „Galeria de Piatră”; din 08.08.2007 de examinare a obiectelor/documentelor ridicate la percheziția din 08.08.2007 la domiciliul cet. Nohai S. , deoarece acestea nu au legătură directă cu învinuirea adusă inculpaților, dat fiind faptul, că probele puse la baza învinuirii sunt nule.

Instanța de apel just a considerat că, nu a fost confirmat faptul că SRL "Galeria de Piatră" a denaturat cuantumul real al materialelor de construcție folosite și al manoperei calculate, la plasarea fundației sub pavajul de la Complexul Memorial „Gloria Militară” .

Colegiul penal corect a respins argumentele procurorului precum că toate probele au fost prelevate și împachetate cu participarea inculpaților Bîrsanu D., Gusenco E. și Novicov S., fapt ce e în contradicție cu actul din 15.03.2007, ciorna din 13-14.03.2007.

Lipsa cărții tehnice la construcția și reconstrucția complexului Memorial „Gloria Militară” în anii 2006- 2008 a generat bănueli false, deoarece acest document conținea informație deplină despre construcția zi de zi.

Astfel, concluziile Inspecției de Stat în Construcție, ale experților nu au bază juridică și din cauza lipsei cărții tehnice, care ar fi scos în evidență supravegherea zilnică a Inspecției de Stat în Construcție, care este obligatorie.

Trimiterea inculpaților la înscrisurile din Catreă Tehnică de la construcția memorialului "Eternitate", ce ține de efectuarea lucrărilor conform schițelor de proiect, modificărilor la cererea proiectanților, supraveghetorului din partea beneficiarului a avut loc și în cadrul anchetei preliminare de toți inculpații Novicov S., Gusenco E., Bîrsanu D, dar în cazul primului, a anexat și unele pagini xerox din Catreă Tehnică de la construcția memorialului "Eternitate", în argumentarea poziției formate.

Însă, nu a fost dată apreciere, nu s-au întreprins măsuri pentru a găsi Cartea Tehnică de la construcția memorialului "Eternitate", care ar fi conținut conform normelor indicate mai sus date obligatorii, asupra cărora instanța s-ar fi expus odată cu alte probe în ansamblu.

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat motivată poziția apărării, ce ține de dezacordul cu poziția învinuirii, nu este clar din care surse a fost reconstruit obiectul, deoarece cum a fost stabilită suma de 24 957 633 lei este suma lucrărilor la etapa inițială la 09.05.2006, din suma de 33 770 000 lei, care incontestabil a fost recunoscută de părțile pe contract. Obiectul există, după cum indică specialiștii audiați arhitectorii Zaporojan, Vronschii, inculpatul Novicov S. este unicul în Europa în acest sens și se exploatează permanent atât de beneficiar, cât și de cetățenii de rînd .

Instanța de judecată a dat apreciere probelor acumulate pe cauza dată, prin prisma art. 93, 95, 96, 101, 251 Cod de procedură penală, iar în momentul, cînd nu a existat proiectul și calcule de diviz, aprobate și expertizate în modul stabilit, punctul de reper lipsește. Pornirea obiectelor în construcție poate avea loc, după legislația în vigoare, iar în cazul dat și construcția cu bani publici, doar pornind de la documentația de bază.

În cazul dat instanța de apel consideră, că instanța de judecată a constatat prin probe argumentate de declarațiile martorilor, care nemijlocit au fost implicați în executarea lucrărilor, arhitecților Vronschii O. și Zaporojan N., care indică că toate lucrările se efectuau sub ochii lor, conform schițelor de proiect, iar la cazul modificărilor proiectului, lucrările se refăceau, iar în acest caz apar și întrebările , dacă ar fi fost posibil la refacerea lucrărilor ridicarea deplină a materialelor de construcție, executate pe anumit tip de sol, avînd în vedere capacitatea naturală de se amesteca nisipul, piatra spartă, cimentul. N-a calculat nimeni, care a fost până la aproximație aceste amestecuri.

De la momentul ce în instanța de judecată inculpații Gusenco E., Bîrsan D. au declarat asupra folosirii materialelor de construcții în alt loc, decît după destinație la reconstrucție și anume, tone întregi de piatră spartă se aruncau în nămolul creat la

îngroparea transportului la dezghețarea solului în luna martie 2006, atunci când nu li se permitea întreruperea lucrărilor din acest considerent, legat de cerința finalizării în parte la ziua de 9 mai 2006. După ce se amesteca piatra spartă cu solul dezghețat nimeni nu spăla aceasta piatră spartă pentru utilizare după destinație. La prăbușirea transportului greu în cavourile persoanelor mult prea cunoscute, au fost numite de inculpați, după scoaterea transportului cu ajutorul macaralelor, se astupau cavourile și mormintele cu piatră spartă, pentru formarea stratului tare, rezistent la continuarea lucrărilor, în caz contrar se încălcau termenele de finisare, ce era nepermis de persoanele ce dirijau cu construcția memorialului "Eternitate".

Instanța de apel corect a considerat că instanța de fond justificat a ajuns la concluzia, că lipsea latura subiectivă și latura obiectivă a componentei infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, iar inculpații Bîrsanu D. și Gusenco E. corect au fost achitați, deoarece fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece n-a fost infirmată poziția de nevinovăție a inculpaților și n-au fost prezentate, de către acuzare, probe ce ar confirma vinovăția lor.

În ce privește falsul în acte oficiale, instanța de apel, la fel, just a considerat că nu și-a găsit confirmare din următoarele considerente.

În lipsa componentei, ce ține de dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune comisă de două și mai multe persoane, prin întocmirea facturilor și actelor de primire predare a lucrărilor pe motivele invocate mai sus, indicii calificativi confecționarea și folosirea documentelor false decad .

Instanța de apel consideră că nu a fost demonstrată vina inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate, fiindcă sub incidența art. 190 alin. (5) Cod penal trebuia să intre doar acele încălcări care au demonstrat însușirea, fraudă, ceea ce lipsește în acțiunile inculpaților Gusenco Elena și Bîrsanu Dumitru.

Majorarea volumului de materiale de construcții era necesar inițial să fie determinată prin verificarea la fața locului, confirmată prin raport de expertiză, ca mai apoi să fie evident stabilit ca majorat în procesele verbale de primire-predare a lucrărilor, facturilor false anexate, confirmări la volumul materialelor de construcție.

Nohai Svetlana, martorul pe care s-a bazat învinuirea pe acest capăt, în ședința de judecată a infirmat învinuirea, în ședința de judecată a declarat că ea a activat cu firmele ce le gestiona ca subantreprenor și avea încheiate contracte cu "Galeria de Piatră" și din motivul lipsei materialelor, deoarece se cerea un volum enorm de mare, se procura aceste materiale nisip, pietriș cu bani în numerar de la diferiți agenți, se întocmeau facturi fiscale, se introducea informația veridică și se semnau de persoanele implicate în proces se aplicau ștampile reale și se transferau banii pe conturile ei. Ea

ridica acestea sume în numerar și le transmitea lui Gusenco E. numai în cazul când materialul : nisip, pietriș, ciment se aducea de către Gusenco E. la obiect.

Martorul Cojocaru Anatolie la fel a confirmat că banii ridicați de la bănci se transmiteau numai pentru nisip și pietriș .

Argumentele procurorului, care erau în contradicție cu declarațiile date de inculpați în cursul procesului penal, instanța de apel le-a considerat ilegale, neprobate.

În ce privește învinuirea adusă inculpatului Novicov Serghei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanțele de judecată corect au considerat că aceasta nu s-a confirmat atât în cadrul judecării cauzei în instanța de fond cât și în cadrul instanței de apel.

Faptele de falsificare și folosire a documentelor oficiale false, și de sustragere incriminate inculpaților Bîrsanu D. și Gusenco E. n-au fost dovedite și în asemenea situație, infracțiunea de neglijența în serviciu, de care este învinuit inculpatul Novicov S., de asemenea lipsea ca componentă de infracțiune.

Instanțele de fond corect au considerat că, inculpatul Novicov S. și-a onorat obligațiile de serviciu indicate în dispoziția p.2.5.11 al fișei postului și atribuțiilor funcționale ale responsabilului tehnic în activitatea de verificare a execuției lucrărilor de construcție, a Regulamentului cu privire la activitatea secției supraveghere tehnică a Direcției Construcții Capitale, aprobate de către șeful Direcției nominalizate, care prevăd că: "responsabilul tehnic verifică și semnează situațiile cu cantitatea de lucrări efectuate de executant și documentele de plată introduse în bancă pentru plata acestora, nu admite decât lucrările executate corect, conform prevederilor proiectului", contrar p. 47, lit. b) al. (6), lit. c), f), g), i) și j) al "Regulamentului cu privire la verificarea proiectelor și a execuției construcțiilor și expertiza tehnică a proiectelor și construcțiilor", aprobat în baza Hotărârii Guvernului RM nr. 361 din 25.06.1996, care prevede, că: "responsabilul tehnic este obligat să verifice și să avizeze procesele verbale privind lucrările ascunse; să exercite controlul execuției lucrărilor conform programului de verificare; să oprească execuția lucrărilor de construcție în cazul în care sau produs abateri de la prevederile proiectului de execuție; să ia măsuri de corectare sau refacere a lucrărilor, constatate ca fiind necorespunzătoare; să informeze operativ conducerea organizației de construcție despre lichidarea deficiențelor constatate și măsurile întreprinse pentru a exclude repetarea lor; să întocmească și să țină la zi registrul de evidență a lucrărilor de construcție verificate".

Regulamentul provizoriu cu privire la ordinea determinării valorii construcțiilor și calculului pentru lucrările executate între beneficiari și antreprenori în condițiile liberalizării prețurilor, aprobat prin ordinul Ministerului Economiei nr. 24/1-983 din 03.06.1994, Ministerului Finanțelor nr. 08-09/47 din 31.05.1994 și Departamentului Arhitecturii și Construcțiilor nr. 02/2-3/36 din 27.05.1994, a fost executat de Serghei Novicov, care a verificat valoarea și volumul lucrărilor real executate de către antreprenor, concluzii la care s-a ajuns în urma declarării probelor de mai sus nule, la care a făcut trimitere procurorul, ce ar fi confirmat majorarea volumelor de materiale și lipsa lor la fața locului la reconstrucție la Complexul Memorial „Gloria Militară”, " Eternitate".

Este o concluzie greșită a acuzării în privința inculpatului Novicov S., generată de o atitudine ne conștiincioasă față de ele, fără a supune controlului lucrările executate de S.R.L. "Galeria de Piatră" cum că a recepționat neglijent lucrările executate și a semnat procesele verbale a lucrărilor executate în perioada februarie - august 2006 documente în baza cărora s-au efectuat achitățile cu antreprenorul în sumă totală de 8 520 104 lei, prin ce bugetului municipal i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

În asemenea situație, instanțele de judecată au considerat că lipsește componența de infracțiune neglijența în serviciu, adică neîndeplinirea și îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, fapte care au cauzat urmări grave sub formă de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice, infracțiune, prevăzută de art. 329 alin.(2) lit. b) Cod penal, în acțiunile inculpatului Novicov S. .

Potrivit raportului de expertiză nr. 1647 din 27.07.2011, numit în ședința instanței de apel, conform rezultatelor probelor luate de către specialiștii Institutului „Incercom” Î.S. (Vol. II, f.83) și conform rezultatelor probelor luate de către specialiștii Inspecției de Stat în Construcție din sectoarele obiectivului în secțiuni pe verticală (Vol. II, f.138), volumul faptic al materialelor de construcție folosite la plasarea fundației de sub plăcile de beton instalate la Complexul Memorial „Eternitate” nu corespunde volumului materialelor indicate în procesele de recepție.

Conform Proceselor-verbale de recepție a lucrărilor, costul lucrărilor de pavare constituie 7 022 495 lei. Conform calculelor, efectuate de către expert, costul lucrărilor de pavare constituie 351 993 lei. De către antreprenorul general suma costului lucrărilor efectuate a fost mărită cu 6 670 502 lei.

Conform datelor din devize, prețul unui metru pătrat a pavelelor de beton constituie 62,2 lei. Conform proceselor verbale de execuție a lucrărilor acceptate de beneficiar, prețul unui metru pătrat al pavelelor de beton constituie 62,5 lei; 183,42lei; 142,94 lei; 70,83 lei; 66,671lei. Respectiv, prețurile în acte nu corespunde prețurilor inițiale, care au fost prevăzute în deviz.

Cheltuielile suportate de către SRL "Galeria de Piatră", la efectuarea lucrărilor de pavare a Complexului Memorial „Eternitate”, nu coincid cu cele reflectate în actele finale de recepție. De către expert nu a putut fi determinat costul lucrărilor de pavare din cauza ca, experții nu au făcut cercetări la perioada efectuării lucrărilor respective. Aceste date au putut fi confirmate doar de către responsabilul tehnic.

La momentul actual obiectul cercetat este într-o stare tehnică nesatisfăcătoare și nu corespunde normelor în domeniul construcției în vigoare. Cerințele tehnologice la efectuarea lucrărilor de pavare de către SRL "Galeria de Piatră" nu au fost respectate. Lucrările de pavare, nu corespund cerințelor proiectului de execuție. Nerespectarea cerințelor proiectului de execuție duce la degradarea suprafeței totale de pavare.

Lucrările efectuate de către SRL "Galeria de Piatră" la obiectul "Reconstrucția și redimensionarea" Complexului Memorial "Gloria Militară" din perimetrul străzilor: Pan Halipa, Alexei Mateevici, Vasile Alexandri nu corespunde cu documentația de Proiect.

În materialele dosarului lipsesc documentele ce confirmă efectuarea altor lucrări precum și efectuarea repetată a lucrărilor efectuate anterior, și anume: procesele verbale a lucrărilor efectuate cu privire la corecția lucrărilor necalitative.

Ulterior, în ședința instanței de apel a fost audiat expertul Gordînschi Alexandr, care a declarat, că în raportul de expertiză în tabelul nr. 1, pct. 10 în coloana majorarea s-a strecurat o greșeală de tipar care însă nu influențează la suma generală. Suma generală constă: 6 670 502 lei, această greșeală nu a influențat la concluziile expertizei. Volumul la piatră spartă, nisip și ciment a fost stabilit în baza cercetărilor procesului verbal de recepție a lucrărilor. Expertiza numită trebuia să fie efectuată cu atragerea specialiștilor Incercon și de la universitatea tehnică. În baza datelor prezentate de Incercom și anume raportul de încercări au fost îndeplinite cercetările puse în fața lor. Pentru a stabili diferența dintre calitatea de material indicate în procesele verbale era nevoie de cercetări suplimentare. La întrebările participanților la proces a indicat faptul, că nu a ridicat mostre de la Complex, deoarece aceasta nu ține de competența lor. A cercetat acele materiale care erau în dosar. Cartea tehnică trebuia să fie transmisă Ministerului Apărării, actele de lucrări ascunse se păstrează în cartea tehnică. În raportul nr. 882/1 din 30.11.2009 au fost cercetate piatră spartă, nisip și plăcile pavajului din punct de vedere a corespunderilor cerințelor calităților. În celelalte rapoarte de încercări la fel erau date referitor calității materialelor de construcție și nu despre volumul sau cantitatea lor, însă s-a ținut cont că o dată ce materialele întrebuintate nu corespundeau cerințelor de calitate prin urmare, nu s-a respectat volumul. Procesul verbal de recepție al lucrărilor de pavare nu corespundea cerințelor de calitate. Documentația de proiect, devizul de cheltuieli, procesul verbal de recepție finală și cartea tehnică nu le-a folosit la efectuarea încercărilor.

La demersul acuzatorului de stat, repetat în cadrul ședinței instanței de apel a fost numită o expertiză complexă, în domeniul construcției, economic și tehnic care potrivit raportului de expertiză nr. 180 din 25 ianuarie 2012 conform Proceselor-verbale de recepție a lucrărilor, costul lucrărilor de pavare constituie 7 022 495 (șapte milioane douăzeci și două mii patru sute nouăzeci și cinci) lei, inclusiv:

- costul lucrărilor de la plasare a fundației de sub pavaj constituie 2 430 954 (două milioane patrusute treizeci mii nouă sute cincizeci și patru) lei;
- costul materialelor de construcție (la plasarea fundației de sub pavaj) constituie 2 322 701 (două milioane trei sute douăzeci și două mii șaptesute unu) lei;
- manopera constituie 109 838 (o sută nouă mii optsute treizeci și opt) lei.

Ținând cont de faptul că documentația de proiect a fost efectuată fără deviz, stabilirea corespunderii cu datele proiectului nu este posibilă.

Experții au efectuat controlul documental al actelor prezentate, în rezultatul căruia stabilirea necorespunderii volumul faptic al materialelor de construcție folosit la plasarea fundației de sub plăcile de beton cu volumul materialelor indicate de către SRL „Galeria de Piatră” stabilit, nu era posibilă.

La fel, la demersul acuzării, în urma audierii suplimentare a expertului Alexandr Gordînschi, a fost concluzionat că pentru expertizele din decembrie 2010 și decembrie 2011 au fost folosite aceleași materiale, aceeași metodă. De către experți au fost întocmite și verificate materialele prezentate, la baza cărora au fost primite rezultatele. Experții nu au putut constata dacă s-a folosit sau nu material suplimentar, deoarece nu a fost efectuat calcule de cheltuieli, nu au avut cu ce compara consumul materialelor de construcții. Datele referitoare la consumul suplimentar al materialelor de construcții putea fi prezentate dacă se prezentau documente care confirmau consumul suplimentar al acestor materiale. Au făcut calcule conform proceselor verbale ale lucrărilor de recepție.

Prin urmare, nici concluziile rapoartelor de expertize nominalizate nu puteau fi puse la baza unei sentințe de condamnare a inculpaților nominalizați, deoarece concluziile acestora sunt incomplete și insuficiente și nu au fost confirmate obiectiv cu alte probe pertinente și concludente existente la materialele cauzei.

Cît privește argumentul recurentului, precum că martorul Nogai Svetlana direct a indicat la modul de comitere a infracțiunilor incriminate inculpaților, astfel, în confirmarea infracțiunii de confecționare și folosire a documentelor oficiale false comise de inculpați servind și condamnarea acestor fapte prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău emisă în privința lui Nogai Svetlana, acesta la fel, este fără suport legal și nu poate fi reținut de instanța de recurs din motiv că conform conținutului recursului declarat, procurorul, făcînd referire la sentința de condamnare a lui Nogai Svetlana, pronunțată de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, nu a indicat numărul și data pronunțării a acesteia, astfel, acuzatorul de stat nu a prezentat această probă pentru a fi cercetată, ea neexistînd nici la materialele cauzei.

Din aceste motive, instanța de apel întemeiat a considerat că instanța de fond justificat a ajuns la concluzia că probele administrate, referitor la învinuirea inculpaților în cele incriminate, nu și-au găsit confirmarea atît în ședința instanței de fond cît și în ședința instanței de apel, astfel fiind relevante prevederile art. 389 Cod de procedură penală, conform căroră, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.*

Din aceste considerente, recursul procurorului va fi respins din motivele invocate mai sus, nefiind prezente careva temeieri pentru admiterea lui.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tudor Cojocaru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013 în cauza penală în privința lui **Gusenco Elena Dionisie, Bîrsanu Dumitru Dumitru și Novicov Serghei Alexei**, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la data de 25 martie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă

